

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 68.898/1
van 18 maart 2021

avis 68.898/1
du 18 mars 2021

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit
‘tot wijziging van het koninklijk
besluit van 16 mei 2003 tot
uitvoering van het Hoofdstuk 7 van
Titel IV van de programmawet van
24 december 2002 (I), betreffende
de harmonisering en
vereenvoudiging van de regelingen
inzake verminderingen van de
sociale zekerheidsbijdragen en tot
wijziging van het koninklijk besluit
van 18 juli 2002 houdende
maatregelen met het oog op de
bevordering van de tewerkstelling
in de non-profit sector’

un projet d’arrêté royal ‘portant
modification de l’arrêté royal du
16 mai 2003 pris en exécution du
Chapitre 7 du Titre IV de la
loi-programme du
24 décembre 2002 (I), visant à
harmoniser et à simplifier les
régimes de réductions de
cotisations de sécurité sociale et
portant modification de l’arrêté
royal du 18 juillet 2002 portant des
mesures visant à promouvoir
l’emploi dans le secteur non
marchand’

Op 18 februari 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Sociale Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 juli 2002 houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 11 maart 2021. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPs en Bert THYS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Arne CARTON, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 maart 2021.

*

Le 18 février 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre des Affaires sociales à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘portant modification de l'arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du Chapitre 7 du Titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale et portant modification de l'arrêté royal du 18 juillet 2002 portant des mesures visant à promouvoir l'emploi dans le secteur non marchand’.

Le projet a été examiné par la première chambre le 11 mars 2021. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Chantal BAMPs et Bert THYS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Arne CARTON, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Marnix VAN DAMME, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 18 mars 2021.

*

1. In het opschrift van het ontwerp worden de te wijzigen koninklijke besluiten het best in chronologische volgorde vermeld, te beginnen met het oudste.

2. In het aan artikel 6, § 2/2, van het koninklijk besluit van 18 juli 2002¹ toe te voegen lid (artikel 2 van het ontwerp) wordt een onderscheid gemaakt tussen, enerzijds, werkgevers die vallen onder de bevoegdheid van paritaire comités bedoeld in artikel 1, eerste lid, 1°, i), q), r) en s), van het koninklijk besluit van 18 juli 2002² en, anderzijds, werkgevers die vallen onder de bevoegdheid van andere paritaire comités die opgesomd worden in artikel 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 18 juli 2002³. Met toepassing van de ontworpen bepaling onder artikel 2 van het ontwerp krijgt enkel de eerstgenoemde categorie van werkgevers recht op een verhoogde bijdragevermindering.

Aan de gemachtigde werd gevraagd op welke wijze dit verschil in behandeling van categorieën van werkgevers valt te verantwoorden in het licht van het grondwettelijk gewaarborgde gelijkheidsbeginsel. De gemachtigde wees er in dat verband op dat de ontworpen bepaling deel uitmaakt van een geheel van bepalingen die een globale gelijke behandeling beogen van de werkgevers die vallen onder de paritaire comités vermeld in artikel 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 18 juli 2002,⁴ en deelde ook nog het volgende mee:

“Op vraag van de sociale partners wordt de helft van het voorziene budget voor de beschutte werkplaatsen toegekend onder de vorm van een versterking van de sociale Maribel en niet als een versterking van de structurele vermindering. De bijdragevermindering ‘sociale Maribel’ en de structurele vermindering worden steeds als een geheel beschouwd. Het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit voorziet voor alle paritaire (sub)comités die onder het toepassingsgebied van de sociale Maribel vallen een gelijke behandeling aangezien eenzelfde versterking voor dit geheel wordt toegepast. (...) Voor de werkgevers uit categorie 2 heeft de Nationale Arbeidsraad niet gevraagd om een deel van de middelen, voorzien voor de versterking van de structurele vermindering, om te zetten in een verhoging van de Sociale Maribel”.

Rekening houdend met deze toelichting roept artikel 2 van het ontwerp geen bezwaren op in het licht van het gelijkheidsbeginsel.

*

¹ Koninklijk besluit van 18 juli 2002 ‘houdende maatregelen met het oog op de bevordering van de tewerkstelling in de non-profit sector’.

² Het gaat in essentie om de paritaire comités die minstens deels bevoegd zijn voor de beschutte werkplaatsen.

³ Zoals bijvoorbeeld werkgevers die instaan voor diensten voor gezins- en bejaardenhulp.

⁴ De gemachtigde verwijst met deze toelichting naar het (in het ontwerp gevolgde) advies van de Nationale Arbeidsraad nr. 2.196 van 26 januari 2021, waarin onder meer wordt vermeld: “De Raad stelt bijgevolg voor dat 50 procent van het budget voorzien wordt om de structurele bijdrageverminderingen in de sociale zekerheid aan te passen via een verhoging van het forfait en de lageloonengrenzen voor de werknemers uit categorie 3 en 50 procent van het budget te voorzien voor de versterking van de werkgelegenheid in de sector via de verhoging van de bijdrage sociale Maribel. (...) De impact van deze oefening werd berekend door de experts van de RSZ”.

1. Dans l'intitulé du projet, mieux vaudrait mentionner les arrêtés royaux à modifier dans l'ordre chronologique en commençant par le plus ancien.

2. L'alinéa à ajouter à l'article 6, § 2/2, de l'arrêté royal du 18 juillet 2002 ¹ (article 2 du projet) opère une distinction entre, d'une part, les employeurs relevant de la compétence des commissions paritaires visées à l'article 1er, alinéa 1er, 1°, i), q), r) et s), de l'arrêté royal du 18 juillet 2002 ² et d'autre part, ceux ressortissant à d'autres commissions paritaires énumérées à l'article 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 18 juillet 2002 ³. En application de la disposition en projet à l'article 2 du projet, seule la première catégorie d'employeurs a droit à une réduction majorée des cotisations.

Il a été demandé au délégué comment cette différence de traitement entre des catégories d'employeurs se justifie au regard du principe d'égalité garanti par la Constitution. À cet égard, le délégué a indiqué que la disposition en projet fait partie d'un ensemble de dispositions visant un traitement égalitaire global entre employeurs ressortissant aux commissions paritaires mentionnées à l'article 1er, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 18 juillet 2002 ⁴, et a, en outre, encore communiqué ce qui suit :

« Op vraag van de sociale partners wordt de helft van het voorziene budget voor de beschutte werkplaatsen toegekend onder de vorm van een versterking van de sociale Maribel en niet als een versterking van de structurele vermindering. De bijdragevermindering 'sociale Maribel' en de structurele vermindering worden steeds als een geheel beschouwd. Het voorliggend ontwerp van koninklijk besluit voorziet voor alle paritaire (sub)comités die onder het toepassingsgebied van de sociale Maribel vallen een gelijke behandeling aangezien eenzelfde versterking voor dit geheel wordt toegepast. (...) Voor de werkgevers uit categorie 2 heeft de Nationale Arbeidsraad niet gevraagd om een deel van de middelen, voorzien voor de versterking van de structurele vermindering, om te zetten in een verhoging van de Sociale Maribel ».

¹ Arrêté royal du 18 juillet 2002 'portant des mesures visant à promouvoir l'emploi dans le secteur non marchand'.

² Il s'agit essentiellement des commissions paritaires qui sont à tout le moins partiellement compétentes pour les entreprises de travail adapté.

³ Comme, par exemple, les employeurs en charge des services des aides familiales et des aides seniors.

⁴ Les explications fournies par le délégué font référence à l'avis du Conseil national du Travail n° 2.196 du 26 janvier 2021 (que le projet a suivi) qui porte notamment ce qui suit : « Le Conseil propose par conséquent que 50 pour cent du budget soient réservés à l'adaptation de la réduction structurelle de cotisations au sein de la sécurité sociale au moyen d'une augmentation du forfait et des bornes bas salaires pour les travailleurs de la catégorie 3 et que les 50 autres pour cent du budget soient affectés au renforcement de l'emploi dans le secteur au moyen d'une augmentation de la cotisation Maribel social. [...] L'impact de cet exercice a été calculé par les experts de l'ONSS ».

Compte tenu de ces précisions, l'article 2 du projet ne soulève pas d'objections au regard du principe d'égalité.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME